

OBRAZI PODNEBNIH MIGRACIJ

Si predstavljate, da bi morali zaradi dolgoletnih suš in naraščajočih temperatur, zaradi katerih ne uspете pridelati hrane zase in za svojo družino, ali pa zaradi poplav in erozije tal preprosto za vedno zbežati iz svoje domovine in si poiskati nov varen prostor pod soncem? Le da bi vas nato zaradi neobstoječe mednarodnopravne zakonodaje vse vaše življenje žigosali s terminom »ilegalni migrant_kak«? Samo zato, ker ste si upali zapustiti kraj, kjer ste se rodili, in skušali preživeti nekje drugje? Samo zato, ker ste si reševali življenje?

CILJI

Z vživljanjem v kožo drugega spremenimo perspektivo običajnih pogovorov o selitvah po svetu in spoznamo osebne izpovedi s petih različnih koncev sveta, ki jim je vsem skupno to, da se s teh področjih zaradi posledic podnebnih sprememb vse več ljudi seli oziroma beži iz domovine. Udeleženci_ke spoznajo negativne vplive podnebne krize na različne kraje po svetu, spoznajo ozadja osebnih odločitev, ki so vodile do selitev, ter se srečajo z mankom pravne zaščite ljudi, ki jim pravimo podnebni begunci_ke.

ŠTEVILO UDELEŽENCEV_K

10–25

STAROST

13+

TRAJANJE

120 minut

PRIPOMOČKI

- Kartice zgodb petih oseb (**PRILOGA 1**)
- Zemljevid sveta v Gall Petersovi projekciji (**PRILOGA 2**)
- Barvni listki, kuverta
- Prazni listi in flomastri

PREDPRIPRAVE

V prazno kuvertu vložite 5 manjših listkov, na katere napišete imena držav:

- Kiribati
- Bangladeš
- Honduras
- Sirija
- Južni Sudan

Poleg te kuverte si pripravite kartice zgodbe ljudi iz teh držav (**PRILOGA 1**). Pripravite si tudi 5 barvnih listkov, ki jih boste v nadaljevanju položili na zemljevid sveta.

POTEK: KORAK 1 (20 MINUT)

Udeležence_ke razdelite v 5 skupin. Vsaki od skupin dajte možnost, da »izžreba« svojo državo. Povejte, da v rokah držite »Kuvertu usode« in da bo sedaj država, ki jo bodo izvlekli, postala njihova domovina. Nato vsaki od skupin predajte tudi posamezne kartice osebne zgodbe iz te države.

Udeležence_ke povabite, da si zgodbe v tišini preberejo in se skušajo čim bolj vživeti v osebe v teh zgodbah. Skupina naj nato pripravi krajši scenarij, po katerem zgodbo odigrajo v prvi osebi ednine / množine (torej kot da je njihova lastna) in jo na gledališki način predstavijo še drugim skupinam. Skupina lahko po želji in lastni domišljiji doda še druge like v zgodbi, ne da bi le-ti pri tem spreminjali prvotno zgodbo osebe, temveč da bi jo zgolj podprli pri igranju in predstavitvi.

KORAK 2 (50 MINUT)

Pred nastopi skupin na sredo razreda položite zemljevid sveta (po možnosti Gall-Petersovo projekcijo – **PRILOGA 2**), kamor naj nato vsaka od skupin položi barvni listek na državo, od koder prihaja osebna zgodba, ki jo bodo odigrali.

Po ogledu krajših nastopov vseh skupin se lahko o doživetem tudi pogovorite. V pomoč so vam naslednja vprašanja:

- *Kako je bilo odigrati te zgodbe v prvi osebi ednine?*
- *Kako jih je bilo slišati v prvi osebi ednine? So se vas zato kaj bolj dotaknile?*
- *Ali takšne zgodbe slišite, vidite ali o njih berete pogosto? Se običajno predstavljajo v prvi osebi?*
- *Kaj je bilo vsem zgodbam skupnega? Zaradi česa vse so se ljudje v njih selili?*
- *Kako se v medijih običajno slikajo takšne zgodbe o selitvah? Ali jih predstavljajo kot podnebne migracije ali morda kot kaj drugega?*
- *Kako se običajno poroča v naših medijih o katastrofah na globalnem jugu? Koliko časa takšni dogodki »vztrajajo« v naših novicah?*
- *Mislite, da se podnebne migracije dogajajo tudi na globalnem severu? Pa pri nas v Sloveniji?*

Glede vprašanj o lokalnih migracijah zaradi podnebnih sprememb udeležence_ke spomnite denimo na uničujoče požare na Krasu poleti 2022, ko je več slovenskih vasi komaj ubežalo ognjenim zubljem. Hkrati lahko skupaj razmislite o dvigovanju morske gladine do konca tega stoletja, ko bo po projekcijah pod vodo ostalo več svetovnih mest, med njimi tudi slovenski Piran in številna evropska mesta itd.

KORAK 3 (30 MINUT)

Nato lahko nadaljujete z igro. Na sredo prostora postavite mizo in stol. Povejte, da sedaj predstavljate odločevalca oz. odločevalko za azil oz. mednarodno zaščito, udeležence pa prosite, da pridejo do vas in »oddajo« prošnjo za azil skupaj z razlogi, zakaj bi potrebovali zaščito v vaši državi. Udeležencem_kam dajte na voljo 5 minut, da si – če je treba – v spominu razloge za selitev še enkrat osvežite. Nato se usedite za mizo in odigrajte uradnika_co. Vsakega od udeležencev_k, ki pride s svojo prošnjo za azil, z resnim in strogim glasom vprašajte, kam se seli in zakaj. Prav vsem po vrsti morate azil zavrniti in jih poslati nazaj v državo, od koder so želeli pobegniti.

Po končani aktivnosti udeležencem_kam razložite, da trenutno pravna zaščita za podnebne begunce in begunke ne obstaja in tako sploh niso upravičeni do mednarodne zaščite. S tem je neločljivo povezana prav absurdnost kriminalizacije migracij – zaradi neobstoja mednarodno-pravne zakonodaje na tem področju človek ostane brez možnosti za varne selitve in urejanje svojega statusa, če pa kljub vsemu zapusti svojo državo na begu za svoje lastno življenje in življenje svoje družine, pa je označen za »ilegalnega migranta«. Z udeleženci_kami se lahko pogovorite o njihovih mnenjih glede krivičnosti takega sistema ter možnih rešitvah.

KORAK 4 (20 MINUT)

Aktivnost skušajte zaključiti spodbudno in z motivacijo za spremembe. Udeležence_ke povabite, da si predstavljajo, da so sodelujoči predstavniki in predstavnice držav z listkov, ki se udeležujejo t.i. Podnebne konference COP 28 (ta bo konec leta 2023). Na prazen list v skupini izžrebane države napišejo svoje zahteve do svetovnih voditeljev_ic in ostalih odločevalcev_k ter jih drug za drugim pritrldijo na tablo in glasno sporočijo še ostalim.

KOTIČEK Z INFORMACIJAMI

● Prvi podnebni begunec

Leta 2013 je Ioane Teitiota, prebivalec Kiribatija (ena od zgodb s kartic), **kot prvi v zgodovini** zahteval status »podnebnega begunca« v skladu z Ženevsko konvencijo o statusu beguncev ter zaprosil za azil. Na Novi Zelandiji sta njegovo zahtevo kot neutemeljeno zavrnili tako vrhovno kot prizivno sodišče, in leta 2015 je bila njegova prošnja za azil na Novi Zelandiji zavrnjena. Ioane Teitiota je bil z ženo in otroki deportiran nazaj v svojo domovino Kiribati. Leta 2020 pa je Odbor ZN za človekove pravice v svoji prvi in s tem **zgodovinski odločitvi o pritožbi individualnega prosilca za azil zaradi posledic podnebnih sprememb** izjavil, da države ne smejo izgnati posameznikov, ki jim je zaradi življenjskih okoliščin kot posledice podnebnih sprememb kršena pravica do življenja. Ta razsodba je nedvomno vzpostavila nove standarde, ki bi lahko vplivali na uspešnost prihodnjih prošelj za azil, povezanih s podnebnimi spremembami.

● Podnebne spremembe kot vzrok vojn

Podnebne spremembe so vse pomembnejši dejavnik pri vzrokih za oborožene spopade za vodo in druge naravne vire. Mnogi klimatologi **sirske begunce že obravnavajo kot podnebne begunce**. Raziskovalci in oblikovalci politik v zadnjih dveh desetletjih vse večjo pozornost namenjajo součinkovanju med podnebnimi spremembami in konflikti. Podatki kažejo precejšnje ujemanje med državami, ki so jih podnebne spremembe najbolj prizadele, ter tistimi, v katerih je največja nevarnost za nasilni konflikt. Več o tem si lahko preberete [tukaj](#).

● Razlogi za selitve

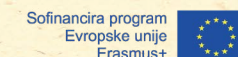
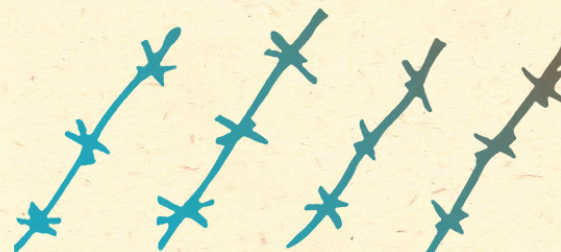
Posledice podnebnih sprememb so le redko edini dejavnik, ki vpliva na odločitev posameznika ali posameznice, da se preseli oziroma ostane, kjer je. Lahko pa predstavljajo povečano tveganje za večplastno krizo skupaj s družbeno-ekonomskimi krizami, izbruhi bolezni, konflikti in skrajno marginalizacijo. Podnebne migracije lahko sicer predstavljajo težavo tako v bogatih kot v revnih državah, a revščina pomembno vpliva na ranljivost ljudi za podnebne šoke in stresne dejavnike. Tako na primer raziskava organizacije Oxfam kaže, da je bila med letoma 2008 in 2016 verjetnost za razselitev zaradi nenadnih ekstremnih vremenskih katastrof pri ljudeh v državah z nizkim in nižjim srednjim dohodkom približno petkrat večja kot pri ljudeh z visokim dohodkom. Raziskava je na voljo [tukaj](#).

● Povračila za izgubo in škodo

V novem poročilu organizacije [Loss and Damage Collaboration](#) je bilo ugotovljeno, da je v prvi polovici leta 2022 le šest podjetij za fosilna goriva zasluži dovolj denarja, da bi pokrilo celotne stroške ekstremnih vremenskih in s podnebjem povezanih dogodkov v državah globalnega juga - in še vedno imelo skoraj 70 milijard dolarjev čistega dobička!

VIR

Humanitas, 2023

Bibi Salma in Mohammad Ali Asgar sta trikrat izgubila dom, preden sta se preselila v enega od hitro rastočih slumov v Daki. Sta le dva izmed milijonov Bangladešanov, ki so se morali preseliti zaradi naraščajočih voda v regiji.

Strokovnjaki pravijo, da to obubožano državo v delti s 170 milijoni prebivalcev zaradi podnebnih sprememb čaka največja selitev v zgodovini človeštva.

»Nismo izobraženi ljudje, vendar čutim, da se okoli nas dogaja nekaj hudega. Nisem mogel verjeti svojim očem - zemlja, ki sem jo dolga leta obdeloval, ki je hranila mene in mojo družino več generacij, je izginila. Izgubili smo svoj vir preživetja. Vse naše imetje in živino so odnesli cikloni. Preselili smo se in skušamo ponovno zgraditi svoje življenje od začetka. Ko sem bil mlad, ni bilo tako. Nevihte so postale močnejše kot kdaj koli prej. Premestitev in smrt sta tu povsod. Zemlja se krči, na naša polja prihaja slana voda, zaradi česar so neuporabna. Zdaj se počutimo zelo negotove.«

»Spomnim se, kako je bila naša hiša med poplavo popolnoma pod vodo. To se je zgodilo tako hitro, da je vrh strehe izginil v nekaj minutah,« je povedala Salma. »Reka je bila divja. Postopoma je požrla vsa naša kmetijska zemljišča in se nekega dne približala naši hiši ... Naši sadovnjaki, domačija ... nič ni ostalo.«

»Živelimo smo na bregu reke Payra, blizu njenega sotočja z morjem ... Naša hiša je padla zunaj nasipa, blizu reke. Ko se je reka začela prebijati, je moj dom izbrisala, takrat smo prišli v Dako ... Ko je ta slum leta 2004 pogorel, smo spet ostali brez vsega ... Z majhnimi otroki sem se vrnila v našo vas. Leta 2007 je med ciklonom Sidr pritekla voda in v samo petih minutah ... je voda odnesla sedem članov moje družine, vključno s starši ... vse je postalo pokopališče... Kam naj gremo? Nismo imeli kam, zato smo z otroki spet prišli v Dako.«

Družina zdaj živi v 10-kvadratnih metrov veliki sobi z nekaj lonci za kuhanje in eno vzmetnico, na kateri spijo vsi skupaj.

Vsak njihov dom doslej je bil izgubljen zaradi poplav, zato je moral gospod Asgar za naslednjega najeti posojilo. Ker si sčasoma denarja niso mogli več izposoditi, so odšli v slum na obrobju prestolnice Daka, 20-milijonskega vele mesta.

Prilagojeno po: <https://www.france24.com/en/live-news/20211026-bangladesh-s-shanty-towns-for-climate-refugees> in <https://www.sbs.com.au/news/article/as-global-warming-forces-millions-to-flee-here-are-the-stories-of-climate-refugees/yfp5ovxs5>

Pred približno dvema mesecema se je David odločil, da bo prodal svojo kovinsko posteljo z debelim ležiščem in se skupaj s sedmimi drugimi iz svoje skupnosti v kraju Lejamaní v Hondurasu pridružil karavani migrantov. Stvari se niso odvijale po njegovih pričakovanjih. V začetku decembra se je David znašel na mrtvi točki v Tijuani, kjer so mu ZDA preprečile vstop v državo in prošnjo za azil. Ker je izgubil prijatelje, je 29-letnik spal v velikem šotoru rdeče in rjave barve z osmimi drugimi ljudmi, odejo pa si je delil z drugim moškim, včasih z dvema. Ko je dež poplaval šotor, so moški prinesli stole in skušali spati sede, pri čemer so se tresli od mraza.

Za Davidovo družino v Hondurasu je življenje ali smrt odvisna od tega, koliko vreč fižola pridelala zemlja. Zadnja tri leta jih ni bilo dovolj. Deževje je prepogosto, rastline rastejo, vendar nočejo cveteti.

»Bolj kot vse drugo so krive podnebne spremembe,« je dejal David in pojasnil, zakaj se je pridružil karavani migrantov. »Tukaj sem zaradi suše.«

Davidov sin je star približno toliko kot suša in ima astmo. Ko je bil star pet mesecev, je hudo zbolel in le zaradi treh rezervnih vreč fižola si je družina lahko privoščila, da ga je odpeljala v bolnišnico. Zdravnik mu je povedal, da bi otrok, če bi čakali dlje, verjetno doživel srčni infarkt.

To je bilo v času, ko je zemlja še malo rodila. V dobrih letih je David dobil približno deset vreč fižola na leto, lani pa ni mogel napolniti niti ene. Včasih je svojo desetletno hčerko poslal v šolo, ne da bi sploh kaj pojedla. Zaradi povečane gospodarske negotovosti so se lažje naselile tolpe, ki so rekrutirale otroke in na ulicah streljale s strelnim orožjem.

Davidov dom je sredi t. i. »Suhega koridorja«, ki poteka skozi Gvatemalo, Honduras in Salvador. Za to območje je značilno sušno obdobje (zima v ZDA), nato pa mokro obdobje (poletje v ZDA). Sredi mokre sezone je običajno prav tako suša, znana kot canícula. Podnebne spremembe so še najbolj vplivale ravno na to sušo sredi poletja, ki je v zadnjih 20 letih postala bolj vroča in suha.

V Hondurasu Davidova žena že dva meseca zamuja z najemnino, vendar je bilo z njo težko komunicirati, saj so Davidu ukradli torbico s telefonom. Zaskrbljen je začel iskati delo v Tijuani in se pridružil gladovni stavki, da bi ameriškim politikom, ki so jim preprečili prehod meje, sporočil, kako obupani so člani karavane.

Prilagojeno po: <https://theintercept.com/2018/12/29/climate-change-refugees/>

Moje ime je Opira. Leta 2017 sem več dni bos tekel in hodil, da bi pobegnil pred spopadi v Južnem Sudanu. Ko sem prispel na ugandsko mejo, so me registrirali v begunskem naselju Palabek in mi dodelili 30 kvadratnih metrov veliko zemljišče, na katerem sem si zgradil začasno zgradbo in imel nekaj prostora za kmetovanje in obnovo svojega življenja.

Začel sem nabirati drva za kuhanje in sekati drevesa za gradnjo zavetišča. Zemljišče, ki mi je bilo dodeljeno, je bilo rodovitno, poraščeno z gozdom in grmovjem; naravnih virov je bilo veliko, zato sem zlahka pridelal dovolj pridelkov in zbral dovolj drv za kuhanje.

Toda tri leta pozneje je deževje postalo nezanesljivo, pridelek se je zmanjšal, gradbenega materiala pa je primanjkovalo. Lepota območja je izginila, rodovitne zemlje pa je bilo vse manj. S sušo se je povečala tekmovalnost med nami begunci in lokalno gostiteljsko skupnostjo za vse redkejša naravna vira ter občutek, da smo prednostno upravičeni do pomoči. Odnosi med obema skupnostma so se začeli krhati. Nekega dne, ko sem v grmovju nabiral gradbeni material, so me zasledovali štirje moški, zato sem moral zbežati in za seboj pustiti vse, kar sem zbral.

Begunski kolegi so mi povedali, da jim na lokalnem trgu zaračunavajo višje cene in da je treba zdaj drva in gradbeni material pridobivati po ceni, bodisi v denarju bodisi v zameno za delo. Begunska skupnost je morala najti načine, kako se prilagoditi tej novi realnosti. Podnebne spremembe rušijo vremenske vzorce v Ugandi, povzročajo dvig temperature in nestanovitne padavine, zaradi česar prihaja do izgube pridelkov in živine ter vse večje revščine med begunci in njihovimi gostiteljskimi skupnostmi. To še poslabšuje različne druge izzive, kot so kriminal, opuščanje šolanja otrok in naraščajoče spolno nasilje.

Tudi moji sorodniki, ki so se vrnili domov, v Južnem Sudanu opažajo slabšanje življenjskega standarda. Čeprav je to posledica več dejavnikov, med drugim vpliva pandemije COVID-19, gospodarskih izzivov in razširjenega lokalnega nasilja, imajo pri tem pomembno vlogo tudi ekstremne vremenske razmere. Leta 2021 so poplave iz severovzhodne regije države pregnale več sto tisoč pastirjev živine. Ti so nato nasilno izselili domačine v zvezni državi, kjer so živeli in pridelovali pridelke člani moje družine. To je povzročilo hude spopade in smrt treh mojih sorodnikov. Zaradi suše in poplav v različnih delih države je zdaj veliko ljudi na begu. Nekateri moji sorodniki, ki so se vrnili v Južni Sudan, se zdaj vračajo v Ugando, ker ne morejo več obdelovati svojih pridelkov.

Kiribati, katerih ozemlje je v povprečju le nekaj več kot šest metrov nad morsk gladino, je na seznamu krajev na svetu, ki so najbolj ogroženi zaradi višanja gladine morja. Svetovna morja, ki naraščajo, pa preplavlja taljenje ledenikov; ko se bodo ta v tem stoletju dvignila za tri metre ali morda še več, večina podnebnih znanstvenikov in znanstvenic napoveduje, da bodo Kiribati počasi izginili pod gladino morja.

Preden se je Teitiota leta 2007 preselil na Novo Zelandijo, je štiri frustrirajoča leta brez zaposlitve živel na glavnem otoku Tarawi s širšo družino svoje žene na opustošeni zemlji - pesek in ruševine so se kopičili za do ramen visokim morskim zidom iz koščkov koral in cementa. Valovi so porušili del zidu in poplavili družinsko naselje ne enkrat, ampak dvakrat, in obakrat ga je Teitiota pomagal obnoviti. Tako kot večina I-Kiribatov, kot se imenujejo prebivalci in prebivalke te države, je tudi on to dojemal kot običajen način življenja ljudi v neposredni bližini morja. Vsekakor ni veliko razmišljal o oddaljeni možnosti, da bo naraščajoče morje takšne težave prinašalo pogosteje...

Ko je Nova Zelandija leta 2007 Teitiotu in njegovi ženi podelila delovne vizume, sta v mesecu dni odšla in za nakup letalskih vozovnic unovčila njene obvezne pokojninske prihranke. Žena je postala negovalka v domu za ostarele v Aucklandu, on pa je našel dovolj dela v bližnjih rastlinjakih in na kmetijskih poljih. Zelo hitro so se jima rodili trije otroci. Življenje v novi državi je bilo lepše. Tako kot mnogi I-Kiribati je tudi Teitiota videl škodo zaradi erozije in poplav, ki nastane, ko slabo vreme prizadene otoke ob plimi. Povedal je, da je sicer slišal zgodbe o nevarnosti podnebnih sprememb, vendar jih ni zares razumel, dokler se ni preselil na Novo Zelandijo in začel gledati televizijske oddaje o tem. »To naju je odvrnilo od tega, da bi se vrnila.«

Teitiota je tako na Novi Zelandiji zaprosil za azil. Grožnja dviga morske gladine je bila podlaga za njegov štiriletni boj, da bi postal prvi priznani podnebni begunec na svetu. Toda sodišča na Novi Zelandiji so njegovo zahtevo zavrnila in leta 2015 so ga deportirali v domovino. Pravi, da je ta odločitev ogrozila njegovo življenje in življenje njegovih otrok. »Sem enak kot ljudje, ki bežijo pred vojno. Tisti, ki se bojijo smrti, so enaki kot jaz,« pravi.

Skrbi ga, da bo ocean pogoltnil celotno državo kot Atlantido. Sedaj so nastanjeni v hiši njegovega svaka. Družina se za pitje zanaša na deževnico. Rezervoar je premajhen, zato se trudijo, da bi je dobili dovolj. To je grenka ironija v kraju, ki mu nenehno grozi poplava. Vodo črpajo tudi iz zemlje, vendar je umazana. Podzemna voda je tu tik pod površjem, zato je občutljiva na onesnaženje s strani ljudi in živali, ki so nad njo. Podtalnico uporabljajo le za umivanje, vendar zaradi nje njegovi otroci zbolevajo. Vsi imajo težave s kožo. Otroške bolezni so tu resnična težava. Umrljivost dojenčkov pa je na Kiribatih višja kot v Bangladešu...

Kemal Ali je trideset let uspešno vodil podjetje za vrtanje vodnjakov za kmete na severu Sirije. Imel je vse, kar je potreboval za delo: težek stroj, ki je cevi zabijal v zemljo, razmajan, a zanesljiv tovornjak za prevoz strojev in voljno ekipo mladih moških, ki so opravljali zahtevna dela. Poleg tega je imel tudi dober občutek, kje kopati, in zaupanja vredne stike v lokalni upravi, na katere je lahko računal, da bodo pogledali drugam, če bo kršil pravila. Potem so se stvari spremenile. Pozimi 2006-2007 se je podtalnica začela zniževati kot še nikoli prej.

Ali je imel težavo. »Pred sušo sem moral kopati 60 ali 70 metrov, da sem našel vodo,« se spominja. »Potem sem moral kopati 100 do 200 metrov. Potem, ko je suša močno prizadela, sem moral kopati 500 metrov. Najgloblje sem moral kopati 700 metrov. Voda je padala in padala.«

Od tiste zime do leta 2010 je Sirijo prizadela najbolj uničujoča suša v zgodovini. V državi so se začeli krepiti družbeni upori. Alijev posel je propadel. Poskušal je najti službo, vendar mu ni uspelo. Skušal je vztrajati tudi pri vrtanju, vendar si je le malo njegovih nekdanjih strank lahko privoščilo vrtanje tako globoko, kot se je potopila voda.

Zaradi vojne so bile običajne dejavnosti praktično nemogoče. Njegova domača vas je bila le streljaj oddaljena od razvalin Kobaneja na turški meji. To mesto je bilo v ruševinah, ko ga je Kurdom uspelo ponovno osvojiti od ISIS, militantne skupine, ki je terorizirala regijo. Nazadnje se je odpravil v sirska prestolnico Damask v upanju, da bo našel delo in kraj, kjer bo njegova družina na varnem. Na poti tja se je peljal z avtobusom, ko je vozilo zadela raketa. Zbudil se je v bolnišnici v Damasku, paraliziran od pasu navzdol. Eksplozija mu je s šrapneli posula hrbtenico. Njegovi družini ga je nekako uspelo spraviti nazaj na sever in skupaj so se odpravili čez Turčijo do obale Egejskega morja.

Klimatologi pravijo, da je Sirija mračna napoved tega, kar lahko doleti Bližnji vzhod, Sredozemlje in druge dele sveta. Menijo, da so sušo še poslabšale podnebne spremembe. Rodovitni polmesec - rojstni kraj kmetijstva pred približno 12.000 leti - se izsušuje. Suša v Siriji je uničila pridelke, pobila živino in razselila kar 1,5 milijona sirskega kmetov. Ob tem je sprožila socialne nemire, ki so prerasli v državljansko vojno.

Alijeva družina ga poskuša nekako spraviti v Nemčijo, kjer upajo, da mu bodo kirurgi lahko povrnili sposobnost hoje. Ali sedi zunaj v svojem stolu, da bi si privoščil nekaj minut sonca, ter razmišlja o prijateljih, ki jih je pustil za seboj v Siriji. »Življenje kmeta je bilo vedno težko,« pravi. »Naša največja težava je bila voda. Voda je življenje.«

